

No. 46

(20)

16 MEI
1917

AFZONDER-
LIJKE
NUMMERS
12½ CENT

Panorama

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS MAATSCHAPPIJ LEIDEN

ABON-
NEMENT
PER
KWARTAAL
f 1.50
PER WEEK
12 CENT

WAT ZAL CHINA DOEN?

Kunnen wij de berichten in de couranten als betrouwbaar aannemen, dan zal de dag, waarop China zich aan de zijde der Gealliëerden daadwerkelijk in den oorlog mengen, zal, niet ver meer wezen. Zooals men weet heeft dit Rijk reeds sinds het uitbreken van den duikbootoorlog de diplomatieke betrekkingen met Duitschland verbroken, en schijnt alleen de besluiteloosheid van den President een oorlogsverklaring te vertragen. Wij bieden onzen lezers op deze pagina een drietal foto's van het Hemelsche Rijk, en wel, hierboven links: De breedste straat in het Chineesche kwartier van Tientsin, de internationale stad. Rechts: Een drietal Chineesche cavalerie-officieren.

Gezicht op een gedeelte van den grooten Chineeschen muur.

De Bloembollen velden

Die prachten van mooiweersdagen hebben een aardig handje meegeholpen. Alom tusschen... Leiden en Uitgeest, zeg maar... ziet ge het ontzettende borduurwerk in vollen gang; nog een dag of wat, een goeie week misschien, mogelijk eerder al, en de onafzienbare veldenstrook aan den binnenkant der duinen is met één kostelijk bont bloemgewaad overdekt. De gele banen der narcissen fonkelen U als strepen vuur tegen in den zonneschijn; de hyacinten stallen hun onovertroffen kleurschakeeringen uit; de tulpen doen het al aardig hier en ginder. Het is dan wellicht niet zòò als andere jaren, vanwege den stilstand in den bollenhandel, maar ondertusschen.

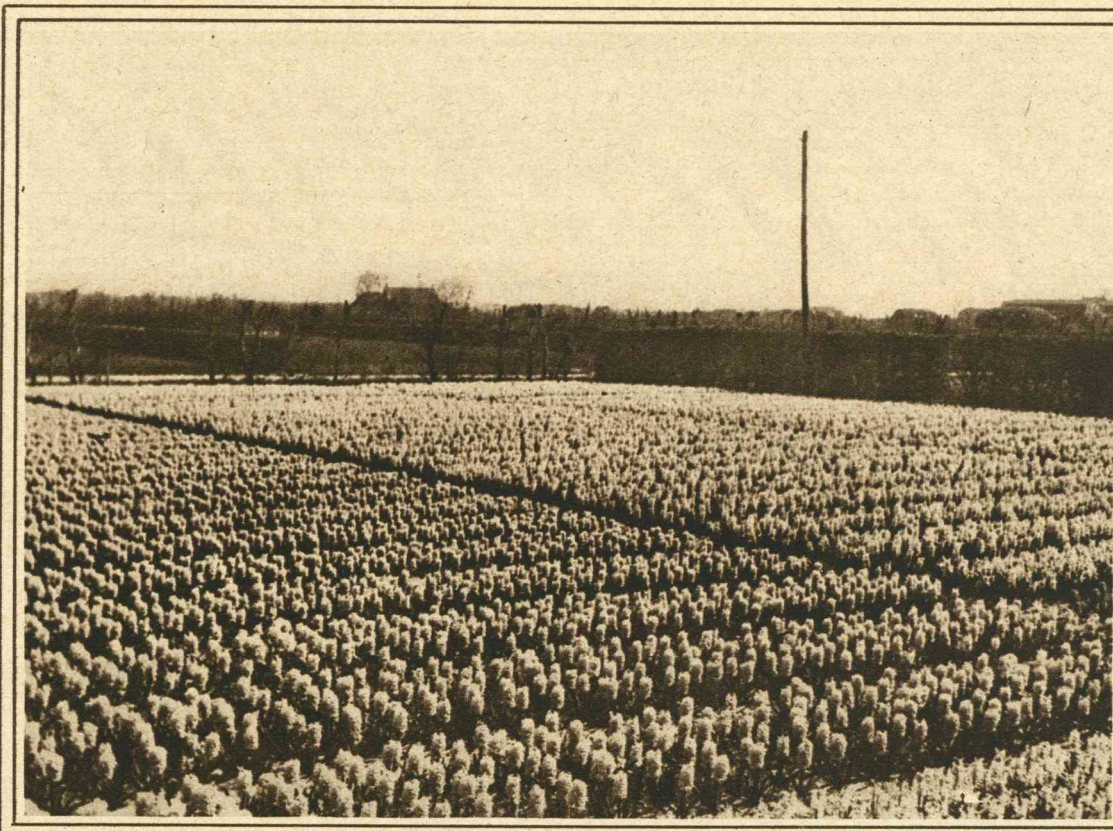
Het is nog prachtig.

Dit is nu eens iets echt nationaals, echt Hollandsch, die bloemenvelden. Er zijn er ook in andere landen wel hier en daar, maar het haalt niet bij de onze. Trouwens de bollen deugen daar niet voor de vermeerdering; beproefd is het al genoeg, maar lukken, ho maar.

Dat deze bolbloemen uitsluitend in ons land, en dan nog wel in die bepaalde streek van ons land, geteeld kunnen worden, komt d'oor de gesteldheid van den grond in die streek. Grof zand, kalkhoudend, bemest met koemest, dat is het bedje waarin de bol liggen moet, wil hij gedijen. Daarbij moet de stand van het bodemwater zòò hoog zijn, dat de planten met haar wortels er net bij kunnen om te drinken. Maar het overtollige bodemwater moet ook

b.v. weer eens narcissen. In dat derde najaar spit men de velden een steek of drie om; het voorjaar daarop wordt er koemest op gebracht. Men doet daarna niet dadelijk weer bloembollen erin, maar als voortteelt b.v.

daar gaat geen steek vanaf. Maar te doen is het. En er zijn hulpmiddelen; zoo b.v. bij het „ringziek” of „oud”, (dat is een der meest gevreesde bollen-epidemieën); een plant, die deze kwaal onder de leden heeft, krijgt lichtgele stippels op het blad. Maar in de zon ziet men die stippen heel moeilijk; dus er moet schaduw zijn; als de dokter dus op contrôle van zijn patiënten uitgaat, heeft hij te zorgen, dat hij schaduw bij zich heeft. En dat lapt hij door een paraplu mee te nemen. Dus als u een bollenboer midden op een zonnigen dag onder een oude paraplu op zijn bollenveld ziet lopen, moet u heelmaal niet denken dat hij niet

aardappelen; in het najaar is de grond dan precies weer goed voor hyacinten. Maar nu doet men 'het best om niet dezelfde partij hyacinten weer in hetzelfde veld te brengen; want er moet in de natuur nu eenmaal vermenging, verversching van bloed en bestanddeelen zijn; anders is er verzwakking van de soort te vreezen. En, ge weet, verzwakking leidt tot vatbaarheid voor ziekten.

Nu, en ziekten? Als er iets is, waar de bollenkweker een broertje, — ja, een heel geslacht van broertjes aan dood heeft, dan is het de ziekte van zijn bollen. Een aangestoken bol kan alles bederven, ja, de meest welgestelde kwekers zijn soms door een enkele ziekte van hun bollen ten onder der gegaan.

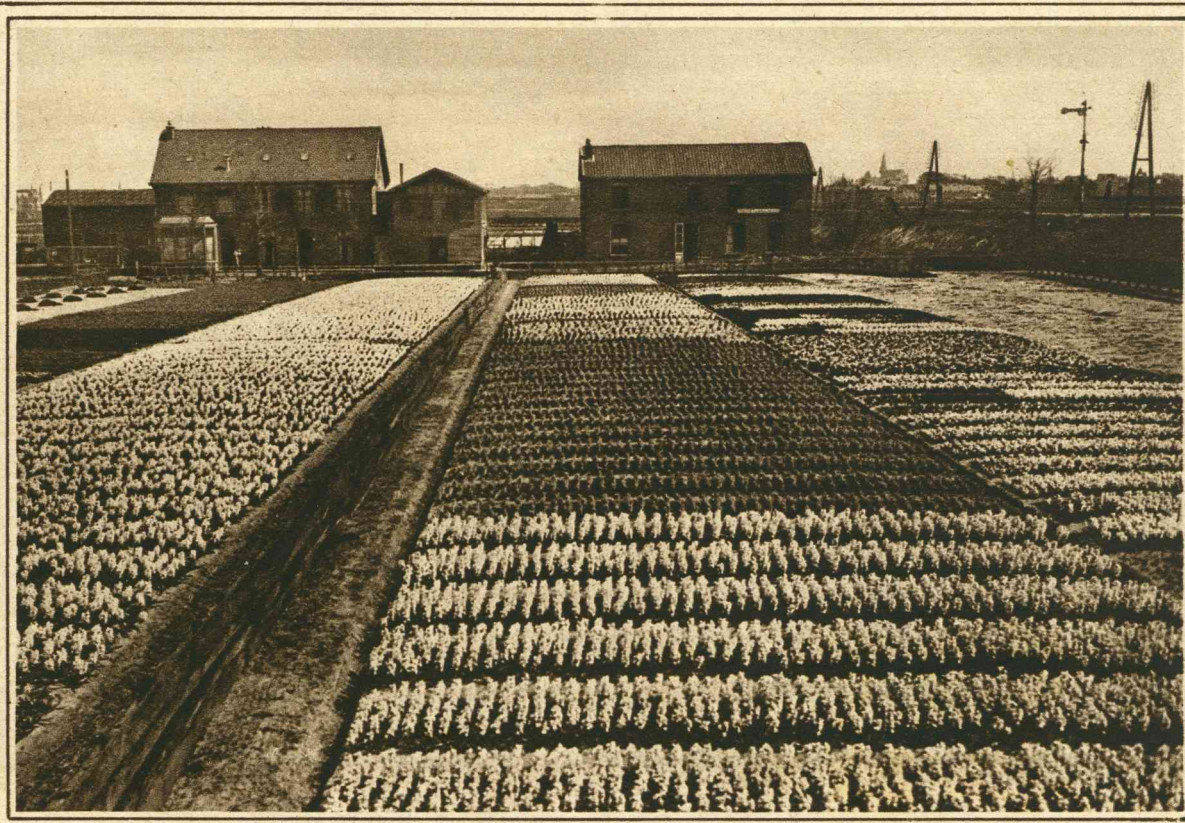
Er zijn net als bij de menschen ook bij de bollen heele hoopjes ziekten gebruikelijk. En, ook al net als bij de menschen, als je er maar op let en er tijdig bij bent, kan er nog heel wat verholpen worden gewoonlijk. Dus uitkijken is de boodschap. Maar hoe kan dat het beste gebeuren? Hoe vind je tusschen die millioenen en millioenen gezonde bloemen nu de zieke uit? Ja het is een heel karwei,

daar gaat geen steek vanaf. Maar te doen is het. En er zijn hulpmiddelen; zoo b.v. bij het „ringziek” of „oud”, (dat is een der meest gevreesde bollen-epidemieën); een plant, die deze kwaal onder de leden heeft, krijgt lichtgele stippels op het blad. Maar in de zon ziet men die stippen heel moeilijk; dus er moet schaduw zijn; als de dokter dus op contrôle van zijn patiënten uitgaat, heeft hij te zorgen, dat hij schaduw bij zich heeft. En dat lapt hij door een paraplu mee te nemen. Dus als u een bollenboer midden op een zonnigen dag onder een oude paraplu op zijn bollenveld ziet lopen, moet u heelmaal niet denken dat hij niet

goeden afvoer hebben, opdat de stand in den drinkbak der bollen altijd zoowat hetzelfde is. Aan deze vereischten nu voldoen de geestgronden in de bollenstreek op end' op. Het is nu wel juist niet voor het doen bloeien van de bloem noodig, dat de grond die gesteldheid heeft; gunst, die bloemen bloeien wel op een glas met water, dat weet U allemaal even goed als ik, maar juist als de bloem al gebloeid heeft, dan komt het eerst erop aan, hoe de gesteldheid van den grond is. De bol moet dan nog genoeg voedsel uit den bodem kunnen halen om binnen in zich een nieuwen bloemknop te vormen. Die fut, die daar nu voor noodig is, vinden de bollen in de genoemde streek; elders beproefd leveren de bollen in het tweede jaar armelijke of meestal heelmaal geen bloemen meer.

De velden worden niet telken jaar weer met eenzelfde gewas beplant. Zoo b.v. één jaar hyacinten; dan in het najaar gaan er b.v. weer tulpen den grond in; een derde jaar

goed wijs is, of zòò tegen den keer in vanwege de vermaarde boersche koppigheid, of dat een weinig ijs op het verwarde hoofd hem verlichting geven zou, ... niets daarvan. Ge moet enkel en alleen denken, dat hij zijn patiënten onderzoekt.

Een ziekte, die ook veel voorkomt, is het „zwart rand”; daarbij vergeelt en verslapt het bloemblad; men noemt deze ziekte ook wel „nieuw” of „geel ziek”. Andere bollenongesteldheden dragen weer andere namen, zooals b.v. de eenigszins... onplezierige namen „wit snot” en „zwart snot”. De eene kwaal is uiteraard gevaarlijker dan de andere, maar voor hun plezier, om zoo te zeggen, hoeven de bollen ze géén van alle te hebben.

Het gevaar, de besmetting, wordt op allerlei manieren gekeerd; zoo b.v. eerst door het bespuiten met een geneesmiddel, de „Bordeausche pap”, en helpt dat niet, dan wordt de bol met de omringende aarde uitgetrokken.

Bij andere ziekten weer is

altijd de bodem zelf ook besmet, en moeten alle bollen verwijderd en de grond diep omgespit worden. Aangetaste of verdachte velden worden afgezet met paaltjes, waartusschen linnen schermpjes gespannen zijn; zulke afgeperkte veldjes moeten dus als de barakketenten van in observatie genomen patiënten worden beschouwd. De afschutting voorkomt verspreiding der besmetting door de lucht.

De bloemen worden, zooals ge weet, bij groote partijen afgesneden voor den verkoop, en al brengt dit den verkoopers langs de straat misschien een aardig duitje op, voor de bollenboeren zit daar maar weinig winst aan. Geen wonder dus, dat men veelal tegenwoordig b.v. de hyacinten van den stengel afstrôopt. De stengel blijft op die manier van boven dicht, er kan geen water en geen ziekte inkomen, en evengoed als bij het afsnijden wordt zaadvorming voorkomen. Want zaad mogen de bloemen niet vormen; de vermeerdering geschiedt op andere wijze. En wel door het uitsnijden van de bollen. In die openingen ontwikkelen zich kleine bolletjes; alles met elkaar gaat den grond in; de kindertjes teren in den grond de levenskracht van de moederbol op, en schieten zelf wortel. In een jaar of vijf zijn die kinderen zelf volwassen en flinke bolleboozen van bloembollen, als er niets in den weg komt. Om de snellere ontwikkeling der kleine bollen nog te bevorderen wordt de ingesneden bol, nadat hij om van zijn wonden te genezen een dag of zes in den grond is opgekuild, in stookkassen kunstmatig gebroeid.

Uit den grond gaan de bollen als de bladeren vergeeld zijn en ze geen voedsel meer uit den bodem halen kunnen; ze worden dan nog eens goed nagekeken, („gevisiteerd” zeggen de kwekers,) of ze toch vooral niets onder de leden hebben; de gezonde bollen gaan naar de droogschuren, die, zooals ge weet, groote ramen hebben, zoodat het er goed doortochten kan, (iets, waaraan sommige menschen wel eens een voorbeeld konden nemen), en als ze in goede conditie zijn, in den handel gebracht, en verder gedeeltelijk gereed gehouden om met den planttijd weer in den grond te gaan. Ziezoo, nu weet u zoo'n beetje het verloop van de zaak.

De historie van den bloembollenhandel is niet onvermakelijk; zóó in de 17e eeuw, toen de nog zeldzame tulp hevig in de mode gekomen was, en de menschen een dotten windhandel erin begonnen.

We spraken hierboven van verschillende bollenziekten, maar deze mogen we niet verzuimen, er nog bij te nemen. Met dien verstande, dat in dit geval niet de bollen, maar de menschen van de ziekte, de „bollenziekte”, waren aangetast. Ieder, die een beetje geld te missen, of desnoods ook niet te missen had, wilde dat geld in de bollenkweekerij steken. Tulpen van zekere kleuren en zekere soorten brachten dan ook werkelijk fabelachtige sommen op.

Een tulp met fraaie bloemvorming en kleuren werd als moedertulp ter voortplanting verkocht voor duizenden en duizenden guldens. Om de Semper-Augustus, een zeer fraaie bloem, werd als het ware gevochten; ten slotte bracht zij den eigenaar het bagatel van f 13000.— op. Woeste speculatiekoorts, zie daar de naam voor deze „bollenziekte”, die als alles uitzielen moest, en toen de crisis voorbij was, ook als spoedigafnam,

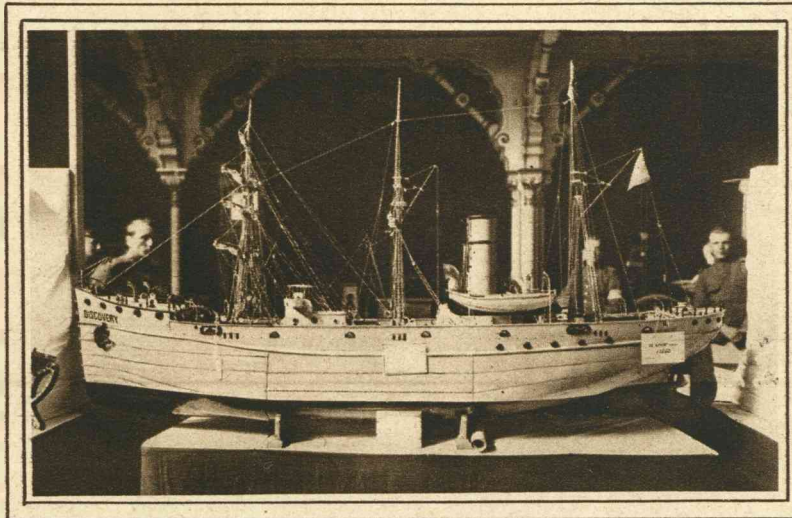

CENTRALE MILITAIRE HUISVLIJTTENTOONSTELLING TE 's-GRAVENHAGE.

Op last van den Opperbevelhebber van Land- en Zeemacht is van 9 tot en met 13 Mei in de zalen van het Koninklijk Zoölogisch Botanisch Genootschap te 's-Gravenhage een centrale militaire Huisvlijttentoonstelling gehouden van de voorwerpen die op de gehouden plaatselijke tentoonstellingen zijn bekroond, zoodat aldus een overzicht werd gegeven van hetgeen ten deze door de gemobiliseerde troepen is verricht. — Hierboven: Groep van genoodigden bij de opening tegenwoordig, onder wie de generaals Snijders en Kleinhens.

zoodat de prijzen duizelingwekkend daalden; dezelfde Semper-Augustus, die f 13000.— had gekost, bracht 50 pop op. Hoe lang het gezicht van den eigenaar toen was, is met de ellemaat van de grootste verbeeldingskracht niet na te meten. ...

Maar hoe dan ook, ze bloeien weer, de kostelijke velden van Holland. t'Alenkant strekken ze hun weidsche fleu-

CENTRALE MILITAIRE HUISVLIJTTENTOONSTELLING TE 's-GRAVENHAGE.

Een der fraaiste inzendingen: De „Discovery”, het schip, waarmede de schipbreukelingen van Shackleton's Zuidpool-expeditie gered en behouden in Engeland werden gebracht. Dit kunstwerk, dat te koop is voor f 1550.—, is vervaardigd door den soldaat T. H. A. W. Vervoort van het garnizoen Arnhem.

righeid uit, onafzienbaar. De diepe geuren gaan de lucht weer vervullen... Het weer is nu meer dan mooi. Wie zou verzuimen, als het maar eventjes kan zijn „bollandag” ervan te nemen? K. K.

een langen zilveren lepel de stukjes perzik uit haar champagne. En een der heeren, zich vermakend om haar zelige gelaatsuitdrukking bij dit doen, lachte haar toe.

„Zóó zou ik je willen schilderen, Louise,” zei hij halfschertsend, — „en ik zou dat schilderij „Het geluk” noemen.”

De dame lachte, en liet den ivoorwitten boog van hare tanden blinken.

„Geluk! Geluk! Dat is een weidsch begrip,” antwoordde ze dan, en er was een glimpje van spijtigheid in haar spreektoon.

Wie het gehoord hadden, lachten.

„Je zult toch niet willen beweren, dat jij niet gelukkig bent,” zei een der andere heeren, wat plagerig.

„Jij, die alles hebt wat je hart begeert,” ... kwam haar echtgenoot tusschenbeide.

„Wie van ons heeft dat niet?” opperde zij.

En een derde dame verklaarde, terwijl zij haar vingers, die als in foedralen van juweelen staken, naar een praline uitstreekte: „Wij hebben waarlijk geen van allen over gebrek aan geluk te klagen; onze echtgenooten voorkomen zelfs onze futielste wenschen.”

„Ja, we zijn uitmuntende lui, dat moet je toegeven,” malde een der heeren.

„Uitmuntend en gelukkig... door ons,” deed een dame gekkend.

„Ben je vermoeid, Louise, je ziet wat bleek...” deed een derde.

„Ze is moe van geluk”... plaagde er een.

„Dat kan wel, dat kan wel, het geluk kan vermoeiend zijn,” beweerde thans een heer met een accent van ernst.

„Maar definieer jelui nu toch eens,” begon een ander, „wat is geluk dan wel? Wat is jullie geluk?”

Wanneer, waardoor, hoe, ben je het gelukkigst? Wat versta jelui onder geluk?”

En allen antwoordden, elk op zijn beurt, na gekscherend ondervragen, en het bleek dat het geluk van hen allen, van de dames zoowel als van de heeren, begrijpelijkerwijs bestond in een weelderig, zoet-gemakkelijk, overvloedig leven, gelijk het hun deel was, dat hun geluk was het bezit

van die duizend en één dingen welke hetaardsch bestaan tot een dagelijksch gemeenzaam verkeer met de volwaanheid maakten.

Een der heeren, hij die daaren met een accent van ernst gesproken had, richtte zich thans wat uit de epidemische vadsigheid van dat uur omhoog, nam zijn likeurglas met de vingerspitsen om den slanken voet, hief het naar den mond, en ledigde het teug voor teug op zeer doordachte manier. Dan zoog hij doorproevend en lang aan zijn sigaret, en stiet den rook in twee

CENTRALE MILITAIRE HUISVLIJTTENTOONSTELLING TE 's-GRAVENHAGE.

Overzicht van de tentoonstelling.

volle strakke stralen zijn neusgaten uit. „Vrienden,” zei hij dan, en allen luisterden ineens, „vrienden, bezit maakt niet gelukkig.”

Gelach klonk rondom.

„Een fonkelnieuwe paradox van Jack,” merkte een heer op.

En Jack sprak vanonder zijn blikken uit, die rap langs de loome gezichten van zijn dischgenooten henengleden: „Nee, neen, neen, bezit geeft geen geluk, weelde niet, genot niet, bevrediging van alle begeerten niet. Geluk is iets op zichzelf staands, een innerlijke harmonie...”

Een weinig spotziek klonken de ongelooovige uitroepjes zijner in materiëel genot verstokte dischgenooten, en niet het minst die van Louise.

„Ik zal jelui daarvan iets verhalen,” zei hij, en als allen, wat naderbij geschoven, met loome aandacht wachtend, naar hem opkeken, ving hij aan:

„In stokoude tijden leefde er een vorst, natuurlijk een oostersch vorst, die het leven hartstochtelijk liefhad. Zijn toiletbenodigdheden vulden vele groote vertrekken: zijn wijnkelders geleken catacomben, zijn spijsvoorraadkamers lagen tot aan de zoldering volgetast. Hij baadde zich dagelijks in ezelinnenmelk, en zijn baard was door-drenkt van Roses de Perse; zijn ministers zeiden op al zijn wenschen „ja”; tot zijn vloermatten waren met de kostelijkste edelgesteenten omboord, en zijn volk, dat hooge belastingen hem opbrengen moest, was hem dankbaar voor het ruime gebruik dat hij ervan maakte, en prees hem om zijn goeden smaak.

Zijn voorkomen was aangenaam en onmetelijke spiegels huldigden hem op alle plaatsen waar hij ging. Zijn paleis weergalmde onafgebroken van het zoet geluid der strijkjes, en in zijn hart was het van den prillen morgen tot den spaden avond boter-tot-op-den-bodem.

Het scheren van schapen met de tondeuse.

Maar op een ochtend voelde hij zich onwel. Zijn eens zoo heldere oogen stonden dof; hij had nergens zin in. Hij zat er erg mee. Eenige dagen achtereen slaagde hij erin, zijn vrees en onlekkerheid weg te fuiven, maar erger kwamen ze her en folterden hem dubbel.

Nòg fuifde hij, doch hij fuifde tevergeefs. Het werd erger. Hij verloor het laatste restant van zijn goed humeur.

Hij liet zijn eersten minister ontbieden, om hem raad te vragen. „Ik ben een schaduw van wat ik vroeger was,” zei hij, „ik kan mezelf niet aanzien zonder meewarigheid. Weet jij niets om me te helpen, Excellentie?”

„Sire, keer de spiegels om,” antwoordde de Excellentie.

En de spiegels werden omgekeerd, doch het baatte niet.

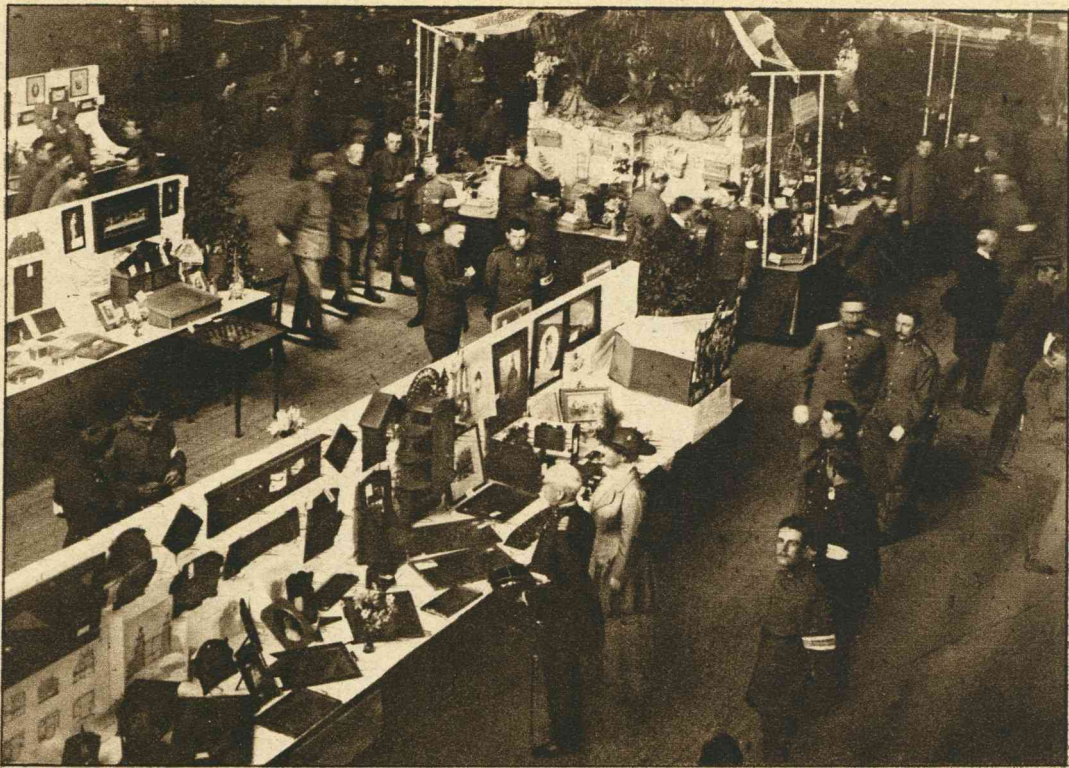
Ten einde raad, liet hij, hoe ongaarne ook, den geneesheer ontbieden. Deze schreef hem dranken en poeders voor. Hij nam ze in, doch het hielp niets. Hij nam ze niet meer in, en het hielp evenmin iets.

Er leek hem nu geen ontkomen meer aan: de hofnar moest eraan gelooven. Deze trad op de meest kiesche wijze op, vroeg den vorst slechts naar wat op diens gemoedsstaat betrekking hebben kon, en de slotsom van alles bleek, dat de vorst aan zwaarmoedigheid leed, en uithoofde zijner geblaseerdheid, in niets meer eenig behagen schepte.

De hofnar zonderde zich af, en kwam den volgenden ochtend te voorschijn met zijn raad: „Slaap één nacht in het hemd van een gelukkig mensch.”

Bij het vernemen van dit zonderling advies schrok de vorst.

„Maar... maar... dan doe ik geen oog dicht”... stotterde hij.

CENTRALE MILITAIRE HUISVLIJTTENTOONSTELLING TE 's-GRAVENHAGE.

Bezoek van H. M. de Koningin aan de groote militaire huisvlijttentoonstelling in den Dierentuin.

„Zoo zijn de menschen nu altijd,” zei de nar, die krachtens zijn ambt, nogal eens vrijpostig uit den hoek kon komen, „zij beklagen zich over doodelijke ellenden, en als een verstandig mensch hun een middel aan de hand doet om ervan af te komen, dan zijn ze nog te lui om het te probeeren. Neem me niet kwalijk, Sire.”

En Sire nam het niet kwalijk. Hij ging verder, hij besloot het voorschrift op te volgen. En dienaren werden uitgezonden om een gelukkig mensch te ontdekken. Doch onverrichter zake keerden zij elken avond wederom terug.

De vorst vermeerderde nu hun aantal menigvoudig, maar het baatte niet. Onveranderlijk luidden telken avond hunne rapporten ongunstig; wel hadden ze soms gemeend, een waarlijk gelukkig mensch te hebben ontdekt, maar altoos bleek bij ondervraging, dat er iets aan het geluk haperde. Het wære was het nooit. Nu werden de agenten bij handenvol op het plateland geworpen, ten einde alle dorpen en vlekken en gehuchten af te zoeken naar één gelukkig mensch.

Zij klopten aan bij de rijke kooplieden, maar al even somber als de vorst zelf uithoofde hunner geblaseerdheid bleken dezen. Met de meeste bereidwilligheid toonden zij den vorstelijke afgezanten hunne schatkamers en paleizen, hun wijnkelders, hun rekening-courantboeken en balansen.

„Welk een heerlijkheden!” riepen de gezanten bij den aanblik

van dat alles uit. De kooplieden echter vonden het maar zoo-zoo.

„O, gij zult toch wel tevreden en gelukkig zijn,” meenden de gezanten.

„Welk mensch is tevreden,” antwoordden droefgeestig de kooplieden, „wij zijn onrustig en bezorgd van vroeg tot laat, en wij brengen soms slapeloze nachten door op onze donzen peluwen, want één tegenslag kan ons alle behaalde winsten kosten; we zijn aan onszelf verplicht om ontevreden te zijn en steeds te pogen meer te verwerven. En daar er opwaarts dus geen grens te stellen is, en wel neerwaarts, — het failliet, de ondergang, — zijn wij nooit op ons gemak! Laat u omtrent onzen waren toestand nooit misleiden door de kleine verzetjes, die wij ons voor ons vele geld verschaffen kunnen; die pleiziertjes van niks hebben wij broodnoodig om onze zenuwen te kalmeeren...”

En de gezanten vertrokken zooals zij gekomen waren.

Bij de geleerden voeren zij al niet beter ten haring. Velen leden aan hoofdpijn van het moeizaam denken of vanwege de inspanning om zich op peil te houden, of door de afgunst op de winners der Nobel-prijzen en orde-linten.

De gezanten wilden hier niets van weten: „Maar de gepaste trots, die u bezielen moet bij de gedachte aan uw mateloze kennis... de bewustheid van uwe superioriteit...”

„Ach wat, mijne heeren, ach wat,” weerspraken de geleerden, „hebt u „Faust” gelezen? Nu, dan weet u, dat niemand tevreden is met wat hij heeft, en altijd begeerig naar iets anders, desnoods naar iets inferieurs is. En nu adieu!”

Ook de dichters en beeldende-kunstenaars, de musici en tooneelspelers konden den toets der geluksproef niet heel en al doorstaan. Zij klaagden over de oneerlijke concurrentie, over gebrek aan crediet en overlast door onbetaalde kwitanties. „Een toestand, waarbij niemand zich zou kunnen neerleggen, mijne heeren,” verklaarden zij, „en bedenkt daarbij, dat onze verbeelding machtig is als van geen ander, en ons de overvloedigste rijkdommen in den

geest dagelijks voortoovert, waarvan wij echter altijd gespeend zullen blijven. Neen, neen, het kunstenaarsschap is ook geen hapje.”

Teleurgesteld vertrokken de afgezanten, en reisden moedeloos verder. Zij interviewden nu alle menschen, van welken maatschappelijken staat ook, maar steeds was het met de kous op den kop, dat zij aan de voeten van hun armen meester terugkeerden.

Deze was intusschen meer en meer vervallen. Hij bleek allengs ook meer en meer versuft. Zijn toilet was verre van

Het scheren van schapen met de hand.

onberispelijk meer, en zijn regeerings-bemoeiingen had hij aan een accountant overgedragen. Zijn troon waggelde; zoo weinig werd daar de hand aan gehouden, en dermate geslonken was de beklagenswaardige kerel, dat hij in zijn hermelijnen mantel verdronk, en de kroon, die hem altijd zoo netjes had gestaan, zakte hem nu tot over de ooren. Moedeloos zat hij voor het venster naar den terugkeer der bedienden uit te zien, aldoor in dezelfde houding, zoodat de spinnewebben overvloedig tusschen zijn ledematen en den zetel waren uitgespannen. En bij iedere nieuwe aankomst der afgezanten hoopte hij minder en minder.

Op een keer echter waren bij hun thuiskomst de reizigers verwarder en verlegener dan ooit. Dit intrigeerde den vorst, en hij vroeg hun naar de opgedane ervaringen.

„Wij hebben nu een waarlijk gelukkig mensch gevonden, o koning,” zei er een.

De vorst verschoot van kleur, en vijzelde moeizaam de handen op naar zijn gefolterden schedel.

„En... en... het hemd?” lispelde hij begeerig.

„Hij had niet eens 'n hemd aan,” klonk het antwoord.

De verteller zweeg. De dischgenooten gichelden verholen. Wat 'n verhaal... Dat was nu juist weer iets voor Jack...

„En de zin van die vertelling...” begon deze.

„De onzin...” onderbrak een dame hem.

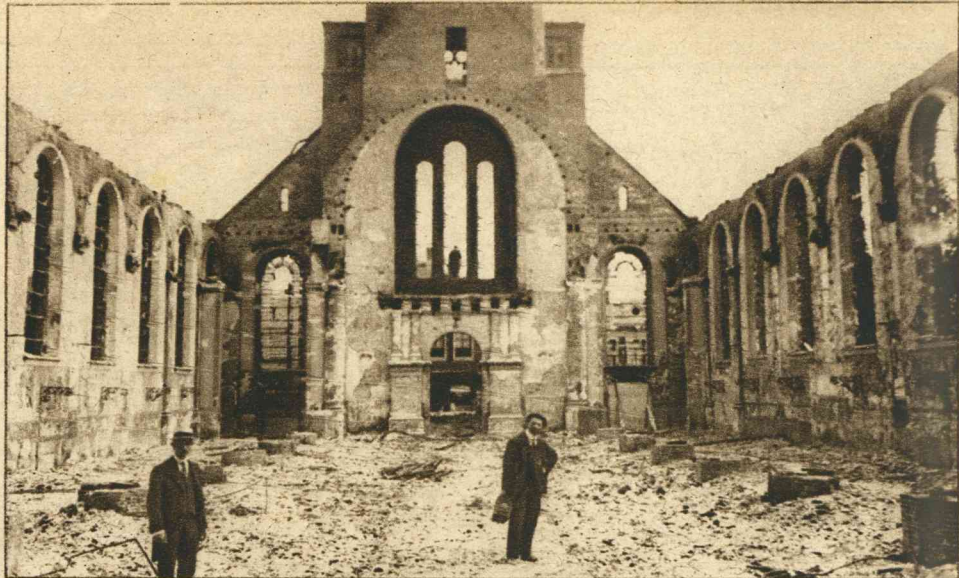
„De zin van dit verhaal,” hernam Jack, terwijl hij alle dischgenooten omving in een pijlsnellen blik, waarin een tikje spot glansde, „de moraal

(Zie vervolg op pag. 10).

H. M. DE KONINGIN OP INSPECTIE.

In de afgeloopen week hield H.M. de Koningin in de omgeving van Voorst een inspectie over onze aldaar gelegerde troepen.

GROOTE KERKBRAND TE DONGEN.

Kort na den avonddienst van Woensdag 9 Mei brak in de St.-Laurentiuskerk te Dongen een brand uit, die zoo hevig om zich heen greep, dat er aan redden niet te denken viel. Alles, letterlijk alles is een prooi der vlammen geworden. De oorzaak van den brand is onbekend. Onze foto's geven duidelijk den omvang van de ramp weer.

ENCYCLIEKMEETING.

Vanwege de afdeeling Amsterdam en Omstreken van den Ned. R. K. Volksbond werd Zondagmiddag j.l. te Amsterdam een encyclickeeting gehouden. Onze foto geeft een overzicht van den optocht, die talrijke vaandels meevoerde.

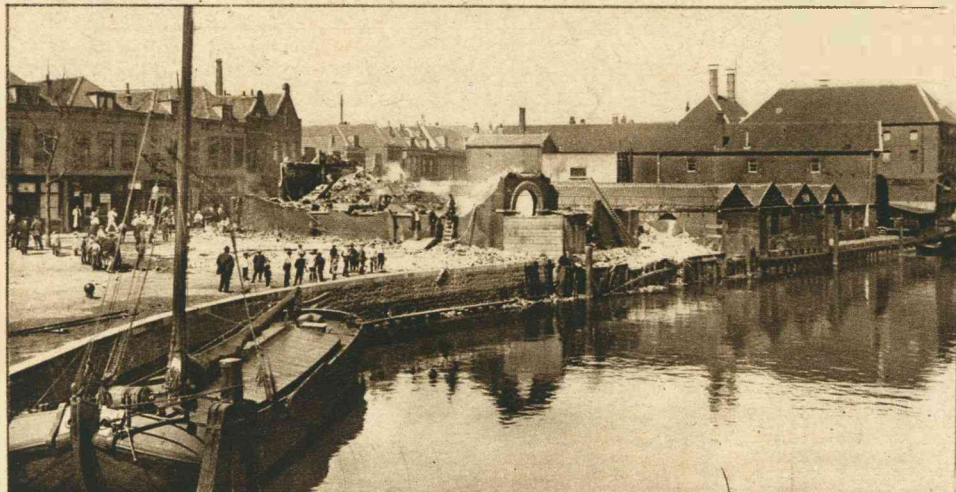

DE MINISTER VAN OORLOG, generaal-majoor N. Bosboom, heeft aan H. M. de Koningin ontslag als zodanig gevraagd.

JUBILEUM „ONS HUIS”.

In de afgelopen week vierde de bekende Amsterdamsche instelling „Ons Huis” haar 25-jarig bestaan. Naar aanleiding hiervan geven wij een foto van het bestuur der jubileerende instelling.

GROOTE BRAND TE SCHIEDAM.

Van den grooten brand te Schiedam, waarbij het pand „Java” van de N.V. Conservenfabriek „Princenhage” in vlammen opging, geven wij hierboven een foto, die een duidelijk beeld van de verwoesting geeft.

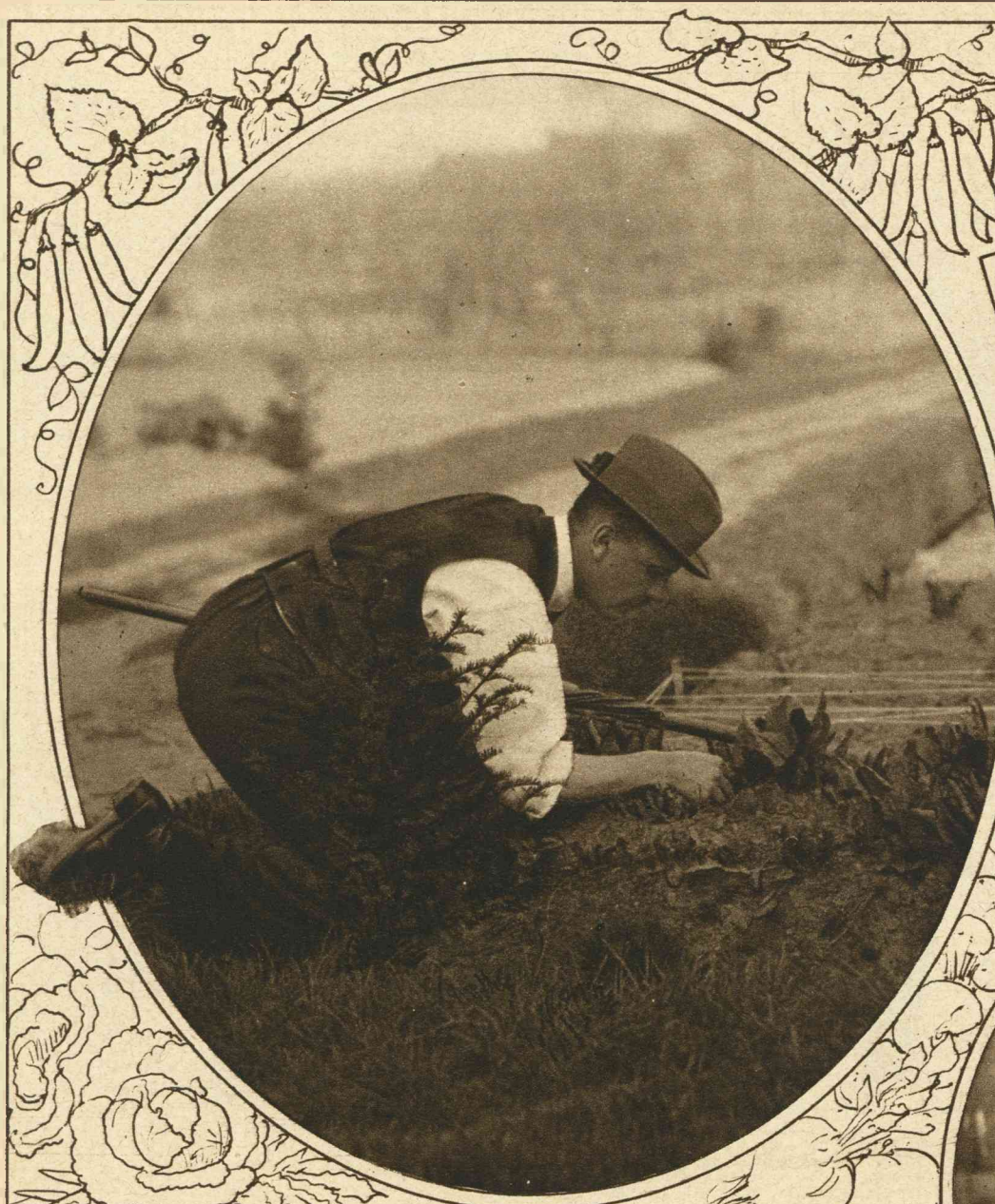
HET MILITAIRE CABARET TE AMSTERDAM.

Het militaire Cabaret, onder leiding van den heer R. van der Hilst, gaf verleden week zijn 50e voorstelling voor de gemobiliseerde troepen, bij welke voorstelling verscheidene militaire autoriteiten aanwezig waren.

TENTOONSTELLING „ONAFHANKELIJKEN”.

Zaterdagmiddag j.l. werd in het gebouw der „Onafhankelijken” te Amsterdam een jury-vrije tentoonstelling geopend. Hierboven: Groep der genoodigden bij de opening aanwezig.

Mijnheer oefent, wanneer hij niet op zijn bureau is of in zijn salon visite ontvangt, het tuinbouwbedrijf uit.

Links: Of je al of schikt bent voor litairen dienst — er niet toe, maar tuinbouw moet genwoordig de Rechts: Moed zoon aan 't w Straks komt der nog zusje.

Nu men zelf Te

s Zondags wordt, inplaats van te gaan wandelen, in het tuintje gewerkt, hetgeen minstens even gezond is, en bovendien het nuttige met het aangename vereenigt.

Man of vrouw —, oud of jong verstand ervan — n'importe: wie steekt, wiedt, zaait o

Zelfs Hermandad is door zijn dienaar bij 't tuinbouwbedrijf vertegenwoordigd.

wilden ook wel graag op het plaatje... Maar om een geheel-complete-familie-aan-het-werk-in-den-tuin te kunnen kieken, was het niet noodig te wachten, want een tuintje verder zagen wij er reeds eene, en nog wel een veel uitgebreidere, die wij dan ook op de gevoelige plaat vereeuwigen. Zoo zouden wij kunnen door-gaan u te vertellen, waarom het „hoe" vaak tot een glimlach dwong, maar wij verwijzen u daartoe naar onze foto's, die teekenender zijn dan de beste pen. En wij zijn overtuigd, lezers, dat ook uw gevoel voor

[Indien het „waarom" niet duidde op normale omstandigheden, dan zou een gulen lach hebben afgedwongen verstaander zal deze zin even duitspraak van het orakel te Delphi, zo maar wien slechts een half woord begrijpen, zal de bedoeling ervan duidelijk zijn ten volle overtuigd, dat de geering aan de burgerbevolking om en groenten te telen, allerminst te slechts een voorzorgsmaatregel vo wezen zou; integendeel, wij zijn on de dringende noodzakelijkheid erva tegenwoordig zelf tuiniert, ook al h stand van of liefhebberij in, het is „hoe" men het doet — dat is va vermaken! Stel u voor: wij zagen o keloos wit japonnetje, de handen d scherm, bezig aardappelen te poter bijna niet aan te raken, uit vrees z vuil te maken. En toen wij naar aanleg om het stilletjes te doen, m alleraardigst plaatje voor u verlore ten wij dit wel doen, maar... niet waren. Zij wilden wel poseeren, ma en daar was het ons nu juist niet e een mijnheer aan het wieden en hark verzorgd uiterlijk direct deed uitkom was. Weer ergens anders waren m familie-tuintje aan het werk, en toer ten hen te snap-shotten, vroegen z want „vader en zus, die zoo direc

e al of niët ge-
t voor den mi-
nst — 't doet
e, maar voor
mòet je te-
dig deugen.
Moeder en
an 't werk.
komt va-
nog met
usje.

Teelt en Poot...

of jong —, verstand of geën-
te: wie handen heeft poot,
zaait of harkt.

luidde op zulke ernstige, ab-
dan zou het „hoe” ons vaak
dwongen. — Voor een slecht
en duister wezen als een uit-
phi, zóó weinig zegt hij hem,
if woord noodig heeft, om te
ervan duidelijk zijn. Immers,
dat de aanmaning onzer Re-
ging om zèlf haar aardappelen
nst te vroeg is gekomen of
egel voor de verre toekomst
zijn ons ten volle bewust van
id ervan. „Waarom” men dus
ok al heeft men er geen ver-
het is ernstig genoeg, maar
at is vaak om zich in stilte te
zagen dametjes in een vlek-
nden door handschoentjes be-
te poten! Zij durfden den grond
vrees zichzelf of haar kleeren
ij naar kieken wilden — onze
oen, mislukte, waardoor een
verloren ging, iezers! — moch-
niet terwijl zij aan 't werk
ren, maar niët als „tuinierster”,
it niet om te doen. Elders was
en harken, wiens onberispelijk
uitkomen, dat hij „verdwaald”
aren moeder en zoontje in het
en toen wij aanstalten maak-
egen ze ons even te wachten,
o direct óók zouden komen,
humor zal ontwaken, wanneer u de kieken op deze pagina's beschouwt, al zult gij ook, met ons, overtuigd
zijn van de noodzakelijkheid om zèlf te telen, wil men niet aan 't gevaar bloot staan van ondervoeding.
En bovendien, wat doet de *manier* er feitelijk toe, want heeft men aan 10, laat ons zeggen op excentrieke
wijze gepote, maar goede aardappelen niet meer, dan aan 100 Regeeringsaardappelen, die volgens de regelen
der kunst zijn gepoot?

Met scheermes-scherpe vouwen in z'n pantalon, een keurige duffelsche
winterjas aan en een sierlijk dopje op, hanteert hij zijn hark even
gracieus als mes en vork.

Een thans in 't geheel niet zonderlinge verschijning in de stad: een mijnheer op de
fiets met hark, schoffel en een mandje groenten, onderweg van zijn tuintje naar huis.

Zijn aandacht geheel in beslag genomen door z'n aardappelen, werd
mijnheer „geknipt.”

(Vervolg van pag. 6).

van dit verhaal is, dat je zelfs zonder hemd aan, heel wel gelukkig kunt wezen...."

Min of meer ernstig waren nu de blikken der gasten. Niemand lachte. „Nee, ik geloof ook wel, dat aard-sche schatten eigenlijk geen geluk brengen," mijmerde er een luidop.

„Dat is waar," viel een ander bij.

En een derde, en een vierde. Vrijwel allen stemden ermee in. En — of het door vermoeidheid of door verzadigdheid kwam? — allen waren een weinig onder den indruk.

Nu was Jack nog de eenige, die glim-lachte, om hun ernst.

„Trekken jullie het je maar niet aan," deed hij op opgewekten toon, „het is maar een verhaaltje, een oud verhaaltje. Neem het niet au sérieux, lui. Ik doe het ook niet. Ik houd het voor een slimme mise-en-scène van dien nar om den vorst van zijn spleen te genezen. En als het waar gebeurd is, nu, dan kunnen jullie gerust gelooven, dat die gelukkige man in plaats een hemd een borstrok aan had die hem verwarmde."

En de goede stemming was hersteld. Allen lachten weer om het zotte, stok-oude verhaaltje. Allen waren weer met het leven verzoend... de materialisten!

OPVOERING VAN FABRICIUS' SONNA TE KARLSRUHE.

Den 30sten April is in het Hoftheater te Karlsruhe voor de eerste maal opgevoerd het toneelspel in 3 bedrijven van Fabricius, „Sonna", in de vertaling van Robert Saudek. Onze foto geeft een groep der medespelers en den schrijver. 1. Mevr. Droescher - Niti; 2. Mevr. Melanie Ermarth - Sonna; 3. de heer Essek - ass.-resident; 4. juffr. Hedwig Holm - Njo; 5. de schrijver Fabricius; 6. Dr. Rönneke - regisseur; 7. de heer Ewald Schindler - Prawiro.

MEDELIJDEN

DOOR ELISE F. RUTGERS

Je verhandeling over medelijden...."

„Mijn verhandeling? Heb ik zoo doorgedraafd over mijn onderwerp, dat je van een verhandeling kunt spreken?"

A. A. KOSTER.

De heer A. A. KOSTER, hoofd der R. K. M. U. L. O.-school te Vlaardingen herdacht den 2en Mei onder veel blijken van belangstelling zijn 50-jarig jubileum als onderwijzer. — In de afgelopen week is te Terborg op 80-jarigen leeftijd overleden de heer G. VELDERMAN, hoofd-redacteur van de „Graafschapbode" en bekend letterkundige. — De burgemeester van 's-Hertogenbosch, Jhr. P. J. J. S. M. VAN DER DOES DE WILLEBOIS heeft tegen 1 Juli a.s. als zodanig ontslag gevraagd aan H. M. de Koningin.

G. VELDERMAN.

JHR. P. J. J. S. M. VAN DER DOES DE WILLEBOIS.

je vermoedelijk zelfs den naam niet kent; het ligt opgeborgen tusschen hoog geboomte in een inzinking van den rotsachtigen bodem en is een ideaal-oord voor wie zich voor een poosje van de wereld terugtrekken wil. Ongelukkig was ik niet de eenige, die van het bestaan ervan gehoord had, zooals ik aanvankelijk veronderstelde. Bij mijn aankomst in het tamelijk comfortable hotel, door een ondernemende dame opgericht en bestuurd, waren er nog geen andere gasten, maar de illusie van alleen-blijven werd he-

laas spoedig verstoord. Langzamerhand kwamen verschillende families en enkelingen opdagen en elk hoekje van het gebouw werd benut, om ze onder te brengen. Ik bewoonde een kamer aan den achterkant, die uitzicht gaf op een schuimenden waterval, door een wild-stroomend riviervormd; het ruischen van het neerstortende water zong mij des avonds in slaap en 's morgens was mijn eerste blik voor het fonkelen van de opspattende druppels in het licht van de zon. — Vergeef mij, ik begin al in gevaarlijke uitweidingen te vervallen, waarom waarschuwde je mij niet?"

„Ik luister met genoegen naar je dichterlijke woordenkeus! Je hebt bepaald talent voor vertellen!"

„Ik gebruikte de maaltijden aan de table-d'hôte, maar had mij vast voorgenomen, met niemand kennis te maken, bangst, mij daardoor in mijn vrijheid belemmerd te zullen zien; van gezamenlijke tochtjes en al dergelijke vermaken voelde ik mij bijzonder afkeerig, daarom hield ik mij liever op een afstand van mijn mede-gasten. Het onmiddellijk gevolg was natuurlijk, dat ik voor trotsch en zonderling doorging, wat mij onverschillig liet; mijn eenzaam standpunt bood mij daarentegen het voordeel, de anderen in stilte te kunnen observeren.

J. E. VAN RENESSE.

Te 's-Gravenhage is op 69-jarigen leeftijd overleden de heer J. E. VAN RENESSE, oud-districts-schoolopziener te Arnhem. — In den ouderdom van 62 jaar is te Amsterdam overleden de heer A. C. VAN HEEMSKERK VEECKENS, in leven lid der firma Jolles & Co., en bestuurslid van de Vereeniging voor den Effectenhandel. — De heer C. J. VAN VELDHUIZEN, commandant van de Utrechtsche brandweer, Ridder in de Orde van Oranje-Nassau, is op 66-jarigen leeftijd te Utrecht overleden.

A. C. VAN HEEMSKERK VEECKENS.

C. J. VAN VELDHUIZEN.

„Nu, je uitleg was tamelijk gerecht, maar ik moeter kennen nooit een betere definitie van dat gevoelen te hebben gehoord dan jij nu gegeven hebt. Je bent het toch met mij eens, dat in dat gevoelen iets vernederends schuilt voor dengene, die het opwekt?"

„Vernederend... och neen,.... niet altijd vernederend."

„Men heeft toch alleen medelijden met de zwakken; van de sterken verwacht men geestkracht genoeg, om tegen-spoed te dragen."

„Maar hoe dan, als men niet weet, of de persoon in quaestie tot de sterken of tot de zwakken behoort?"

„Ik begrijp je niet!" — „Ik zal je, als je wilt, een geval vertellen, waarin ik medelijden gevoelde, zonder te weten, of het voorwerp daarvan zich sterk of zwak kon noemen. Ik waarschuw je echter, dat ik langdradig ben, als ik eenmaal begin, dat heb je trouwens al ondervonden. Zie je daar niet tegen op?"

„Integendeel! Wat kan men op een drukkend heeten achtermiddag beter verlangen dan, op een schaduwtje plekje in een gemakkelijken stoel zittend, half droomerig te luisteren naar een aangename stem. Maar nu beginnen! De inleiding heeft lang genoeg geduurd!"

„Zooals je weet, heb ik het vorige jaar eenige weken „buiten" doorgebracht; het was niet mijn bedoeling, daar een pretje van te maken, maar ik wilde werkelijk rust zoeken en koos daarom een Limburgsch dorpje, waarvan

bespiegelingen en speculaties wakker geschud werd. Het gesprek liep op een middag over kleine kinderen; mijn buurman grabbelde in zijn binnenzak en toonde vol trots het portret van zijn zoontje! „Uw zoontje?" „Bent u dan getrouwd?" „Dat had ik niet gedacht!" Een koor van stemmen klonk op, maar één stem hoorde ik niet. Zij hield zich dapper, niemand merkte iets bijzonders aan haar, maar ik, die haar sinds dagen observeerde, liet mij niet bedriegen. Zij leek een vogeltje dat vleugellam geslagen was."

„Maar die man... wat een schurk... Wat had hij daarmee voor?"

„Ik weet er niets van; ik weet alleen, dat ik des avonds

niet kon inslapen, omdat ik voortdurend aan het meisje denken moest; den volgende morgen was zij zoo vroolijk en gewoon, alsof er niets gebeurd was. Ik stond voor een puzzle; had ik mij dan toch vergist, of waren haar wil en trots sterk genoeg, om te verbergen, wat er in haar omging? Maar dat doet er ook verder niet toe; ik heb nooit in mijn leven voor iets of iemand zulk een warmen, diepen stroom van medelijden door mijn ziel voelen gaan, maar tot nu toe weet ik nog niet of die gold een werkelijk, of een alleen in mijn verbeelding bestaand leed.

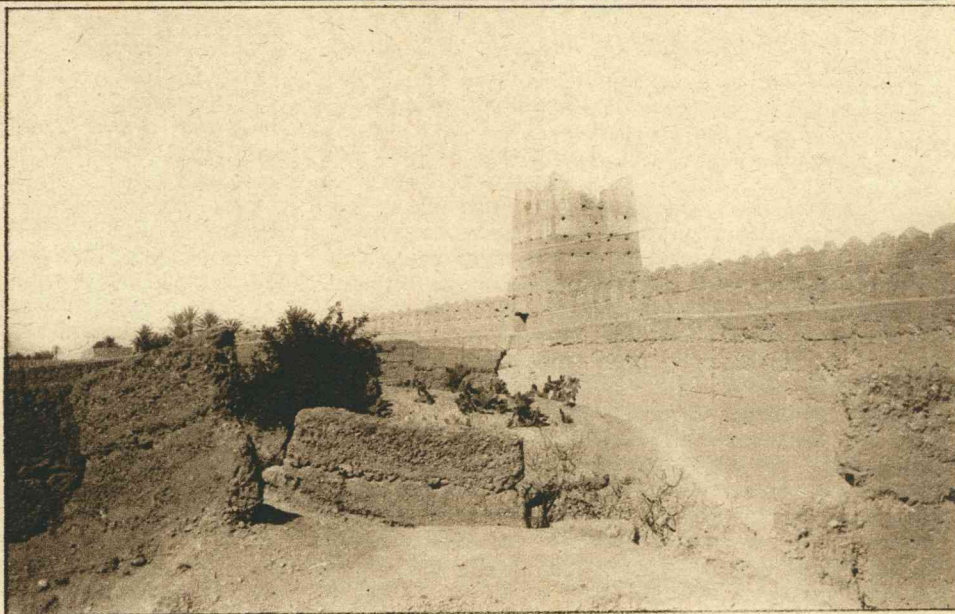
„Het is niet gemakkelijk, anderen te doorgronden, waar wij ons eigen ik nog maar zoo onvolkomen begripen." —

EEN ZILVEREN JUBILEUM.

De heer Adr. Thieme herdacht Zondag 29 April onder buitengewone belangstelling zijn zilveren jubileum als directeur van het St.-Martinus-zangkoor te Arnhem. Hij werd begiftigd met het Eerekrans Pro Ecclesiae et Pontifice en ontving den Pauselijken zegen met telegrafische gelukwensen van Kardinaal v. Rossum terwijl Monseigneur v. Schaik, die een feestzang componeerde, dien dag ook de directie voerde over het mede jubilerende koor; — fijn-gevoelde ridderlijke geste van den hoogstaanden priester-kunstenaar tegenover den jubilaris. Bovenstaande foto van het zangkoor, zooals het is samengesteld, is genomen in de St.-Martinuskerk; op den achtergrond het koor. De jubilaris is in het midden gezeten tusschen den president en den vice-president van het zangkoor.

WERELDPANORAMA

DE FRANSCHEN IN MAROKKO.

Van bevriende zijde zendt men ons bovenstaande, interessante foto's van Tiznit, ten Zuiden van Agadir, waar de Fransche troepen voor den eersten keer den 16en Maart 1917 onder bevel van Generaal de Lamothe zijn binnengerukt. De rechter foto geeft de ommuring weer van Tiznit. De stad heeft 2800 a 3000 inwoners. De geheele vlakte van Tiznit, met haar 18.000 bewoners, is thans onderworpen.

LEVENS MIDDELEN VOORZIENING IN ENGELAND
In Keighley, een belangrijke industrie-stad in Yorkshire, die zich in een periode van grooten welstand verheugt, leeft iedereen zoo zuinig mogelijk, en indien alle plaatsen haar voorbeeld zouden navolgen, zou er in Engeland geen vrees behoeven te bestaan voor rantsoeneering, aldus schrijft onze Engelsche correspondent bij deze foto, die laat zien op welke wijze — door pakkende, kernachtige opwekkingen — de bewoners tot groote matigheid worden aangespoord.

GENERAAL-MAJOOR FRANKLIN BELL
de commandant der Amerikaansche troepen, die naar Frankrijk gezonden zullen worden.

'T OOSTENRIJKSCHE KEIZERSPAAR IN BOSNIË.
Het nieuwe keizerspaar van Oostenrijk-Hongarije laat geen gelegenheid voorbijgaan zich bij de volkeren van de Donau-monarchie populair te maken. Zoo hebben zij kortelings een reis gemaakt door Bosnië, waar zij door de bevolking allerhartelijkst ontvangen zijn. Op onze foto ziet men, hoe de jeugd hun bloemen aanbiedt.

DE TREINRAMP TE DAVOS.

Nabij Davos is een trein onder een sneeuwlavine bedolven. Een tiental personen, onder wie zich geen Nederlanders bevonden, kwam bij de ramp om het leven.

NO. ZEVENTIEN

UIT HET ENGELSCH VAN LOUIS TRACY

(15)

HOOFDSTUK XII.

(Vervolg).

Loen er een man, die eruit zag als een stevig gebouwde Japannees, op de Downs naar mij toe kwam," zei zij, „heb ik heusch geloofd, dat hij was, waar hij zich voor uitgaf — een assistent van een dokter uit Eastbourne. Ik heb er geen oogenblik aan gedacht dat het een Chinees kon zijn — niet dat 't er wat mij betreft iets toe deed, maar men is zoo gewend goedgekleede Japanners in de uitgaande wereld te ontmoeten en haast nooit Chineez. Ik dacht ook, dat ik zijn gezicht herkende, wat heel goed mogelijk is, daar mijn man mij daarnet gezegd heeft, dat die Wong Li Fu attaché aan het Chineesch Gezantschap geweest is, en ik hem wel eens op een officieele receptie opgemerkt kan hebben. Hij sprak uitstekend Engelsch, maar lispelde erg; toen hij zei, dat mijn dochter mij wenschte te spreken in het Royal Devonshire Hotel en dat een zekere Dokter Sinnett mij zijn auto had gestuurd, wilde ik vóór alles de ware reden van zijn komst weten, omdat ik natuurlijk dacht, dat Evelyn een ongeluk was overkomen. De auto was nog niet in beweging gekomen, of hij had mij bij mijn polsen gepakt en draaide ze zóó om, dat ik eenige seconden geheel machteloos was. „Als U gilt of tegenstribbelt, doe ik U zóó pijn — maar dan erger," zei hij. Ik was zóó verbaasd, dat 't nauwelijks tot me doordrong wat er aan de hand was, vóór hij mij aan handen en voeten gebonden had, stevig, maar niet pijnlijk, en mij een prop in den mond gestopt had. „Houdt U nu doodstil," zei hij, en hij liet mij een afschuwelijk mes zien, dat hij tusschen ons in op de bank neerlegde. „Als U zich maar even beweegt wanneer we door een stad rijden, steek ik dit in U, héél diep." Ik voelde, dat hij zijn bedreigingen precies zou uitvoeren. In 't begin was ik meer boos dan angstig. Toen begon ik te denken, dat ik in de handen van een gek terecht was gekomen, en werd vreeselijk bang. Ik zag, dat wij den weg naar Londen volgden, en 't drukte mij als een ontzettende nachtmerrie, dat ik door een bekende streek heen-vloog, vol van huizen en buitenplaatsen van kennissen, en niet in staat was een kík te geven of mij te bewegen. Het scheen mij haast vreemd toe, om politieagenten in de straten van Tunbridge Wells te zien, waarvan er een onzen automobieltje erg nakeek, ik denk omdat we nogal snel reden, en te voelen, dat niemand een idee kon hebben van den toestand, waarin ik mij bevond. U moet allemaal in 't oog houden, dat ik absoluut niets afwist van een twist tusschen mijn man en een Chineesche partij."

„Je man had een struisvogelpolitiek toegepast, Helena," zei Forbes somber. „'t Is mogelijk, dat 't een sprookje is — ik weet niet genoeg van struisvogels af om er zeker van te zijn — maar 't is ontegenzeggelijk waar bij menschen. Ik verbeeldde mij, dat nu mijn hoofd verborgen was, de rest van mijn lichaam veilig moest zijn. Ik heb nu gemerkt, dat mijn tegenstanders al een half jaar mijn spoor gevolgd hebben. Het staat na al 't gebeurde als een paal boven water dat de plannen van Wong Li Fu als een bus in elkaar sluiten en van grooten omvang zijn."

„'t Was niet als een verwijt bedoeld," en mevrouw Forbes wierp haar man een blik toe, waaruit duidelijk bleek, dat die twee na vele jaren van een gelukkig huwelijk nog steeds innig veel van elkaar hielden. „Ik dank God dat we allemaal ontsnapt zijn — tot nog toe!"

„O, moeder," lachte Evelyn zenuwachtig. „U denkt toch niet dat er nog meer rampen zullen komen?"

„Een uur of wat geleden zou ik iedereen uitgelachen hebben, die zei dat een troepje Chineez. onzen mantel van beschaafde veiligheid zou kunnen scheuren, alsof 't een spinneweb was," was het ernstig antwoord. „Maar ik heb mijn eigen verhaal onderbroken. Ik begon te denken dat ik naar een afschuwelijk hol in het East End van Londen gevoerd zou worden, en daar vastgehouden zou worden tot er een reusachtige som gelds als losgeld betaald was, toen de auto plotseling den grooten weg verliet, en over

een ruwe oppervlakte voorthobbelde. Ik wist, dat ik dichtbij Croydon was — de laatste plaats, waarvan ik zou kunnen denken dat roovers hun tenten zouden opslaan. Toen hielden wij op, en die ellendige kerel tilde mij eruit, droeg mij naar een achterkamer van een ouderwetsch huis, zette mij neer in een tamelijk gemaklijken leuningstoel, bond mij met touwen vast en ging toen weg. Ik kon niet spreken. Ik zat te kijken naar een kalen muur en doorrookt plafond. Ik was er toen van overtuigd, dat 't hem om geld te doen was en begon uit te rekenen hoe lang het duren zou, voordat mijn man van hem zou hooren en mijn bevrijding zou kunnen bewerkstelligen. Ik vroeg mij af hoeveel hij zou vragen — tien, twintig, vijftig duizend pond. Hoeveel zou je betaald hebben, Jim?"

Mevrouw Forbes nam haar beproevingen zoo vroolijk op, dat zij allemaal lachten.

„Dat is eigenlijk geen faire vraag, hè?" ging zij voort, terwijl zij weer tersluiks naar haar man keek. „Hoe 't ook zij, als de vrouw van een bankier, wist ik hoe buitengewoon moeilijk het zou zijn om op zoo'n laat uur een groote som geld in goud bijéén te krijgen, en ik legde me bij de gedachte neer den heelen nacht gevangen te moeten blijven. Toen geloof ik, dat ik een deuntje huilde, maar niet lang, want ik voelde, dat ze me in 't leven wilden laten, en daar ik er zwakker uitzie dan ik ben, zou zelfs een Chinees wel zien, dat hij eenig gevaar liep als hij mij alle voedsel en vrijheid van beweging zou ontzeggen. Toen — het scheen me

riep zij uit. „Weet je wat ik vind," zei haar man met nadruk, „dat jij nu direct naar bed moest gaan, en eerst een beetje broom moest innemen. Evelyn, ik benoem jou tot verpleegster. Laat je Moeder niet alleen, vóór zij vast is ingeslapen."

Mevrouw Forbes stond dadelijk op. Hoewel tegen haar zin, moest zij toegeven, dat een goede nachtrust haar goed zou doen.

„O!" zuchtte zij. „Ik zal blij zijn, als al die herrie achter den rug is en wij goed en wel in Sutherland zitten."

„Sutherland, mevrouw," informeerde Handyside, „is dat niet heelemaal in 't Noorden van Schotland?"

„Ja."

„Dat dacht ik wel, net als het North Foreland in Kent is."

Theydon gaf uitlegging van zijn vriends theorie over aardrijkskundige namen in Groot-Brittannië, en lachende verdwenen de dames. Toen zij weg waren, gaf Forbes dadelijk een sombere, wending aan 't gesprek. Hij haalde een brief uit zijn zak.

„Luister eens," zei hij.

„J. M. heeft het genoeg James Creighton Forbes te melden, dat Mevrouw Forbes gevangen gehouden wordt, en dat zal blijven, zonder voedsel of drinken, en niet in staat zich te bewegen, in een leeg huis, totdat aan J. M.'s eischen toegegeven is."

Zijn gezicht was wit van woede, toen hij dit voorlas, en zijn vingers bewogen zich krampachtig, alsof hij ze om Wong Li Fu's keel kon woelen. De anderen zwegen vol meegevoel. Zij begrepen, waarom die afgrijselijke boodschap niet oververteld was aan de lieve vrouw, die hen niet verlaten had.

„Het briefje is bezorgd door een boodschapper, even voordat jij hier aangekomen bent, Theydon," zei Forbes, wiens woede weer een beetje bedaard was, zoodat hij zijn stem weer kon gebruiken.

„Hebt U het al aan Scotland Yard meegedeeld?" zei Theydon.

„Neen, ik durfde de telefoon niet gebruiken. Ik kon mijn vrouw niet alleen laten. Haar zenuwen hebben een veel grooter schok gekregen, dan zij denkt. Zoo lang zij terug is, heeft zij mij nagelopen, zelfs als ik door de kamer liep. Het was akelig om te zien. Ik moest haar vóórloopen toen de knecht mij dit ellendige briefje bracht. Zij zag, dat het getypt was, en heeft me geloofd toen ik haar zei, dat 't alleen maar een afschrift van een telegram voor 't kantoor was."

„Geef 't mij," zei Theydon. „Mijnheer Handyside en ik moeten nu toch weg. We zullen het naar Scotland Yard brengen. Winter moet

er van afweten. Het is zeer waarschijnlijk dat hij vannacht in het huis in Croydon blijft, en, als Wong Li Fu de waarheid spreekt, wat ik wel denken zou, kan de politie het huis bewaken."

„Ja, je hebt natuurlijk gelijk. Ik had dat al een uur geleden moeten inzien, maar ik ben heelemaal in de war door die ellendige kerels."

„Bent U hier wel heelemaal veilig? Het is een bespottelijke vraag, maar ik zou er zoo graag zeker van zijn. Wil ik terugkomen om Uw wacht te versterken?"

„Ik vind het bijzonder vriendelijk van U, maar behalve twee van mijn eigen knechts, die ik volkomen kan vertrouwen, zijn er nog een detective en een agent van Scotland Yard gekomen. Die zijn nu aan hun avondeten. Als wij ons voor den nacht terugtrekken, zullen er twee in deze kamer blijven, met de deur open, en twee in de kamer van den huisknecht, waaruit men de andere trap kan bewaken. Bovendien zal er een agent aan dezen kant van het plein patrouilleeren, en een tweede aan den achterkant van het huis tot lang na zonsopgang."

„Hoor eens, kerel," zei Handyside, toen hij en Theydon in een taxi gezeten waren en zich er van overtuigd hadden, dat ze niet achtervolgd werden, „voor jou is dit Chineesche drama een groote meevaller."

„Wat bedoel je?" zei Theydon.

„Nou, ik heb zoo'n idee dat jij een oogje op Evelyn hebt."

„Evenals de meeste Amerikanen, maak je altijd gevolgtrekkingen," was het onvriendelijk antwoord.

„En, evenals de meeste Amerikanen, heb ik bijna altijd gelijk," zei Handyside droogweg.

„Ik vind 't eigenlijk geen kwestie om zelfs over te spreken."

„Waarom niet? Als 't een moeilijke zaak is, moet je haar juist flink aanpakken."

't Scheelde niet veel of Theydon werd boos. Was zijn

DE AARDBEVING OP BALI.

Een door de laatste aardbeving op Bali geheel vernielde kampong te Karamang-Assem. Van de door deze ramp aangerichte schade zijn in de Hollandsche bladen nog geen foto's gepubliceerd.

heel spoedig toe — hoorde ik dat de voordeur uit de scharnieren werd gelicht, en Engelsche stemmen, en de deur van mijn kamer werd opengebroken en ik zag een inspecteur van politie en een paar agenten. Tot nog toe heb ik onze politieagenten nooit genoeg op prijs gesteld. Van nu af aan ben ik hun vurigste bewonderaarster en ijverigste helpster. Ik had wel kunnen knielen voor die groote, vriendelijke mannen in uniform. Ik deed het zelfs bijna. Toen ze mij bevrijden, ken ik nauwelijks staan. Daarna kwam Mijnheer Handyside, en begeleidde mij hierheen, met een detective naast den chauffeur, en mijn man en Evelyn hebben mij al iets verteld van de buitengewone dingen, die in Londen gebeurd zijn, terwijl ik door Eastbourne aan 't zwerven was."

„Was de detective's naam Furneaux?" vroeg Theydon.

Mevrouw Forbes aarzelde, en haar man antwoordde voor haar, daar hij de eenige van de familie was die den man ontmoet had.

„Neen," zei hij. „Hij behoorde tot de Croydonsche politie, en werd als escorte meegegeven. Furneaux schijnt sinds drie uur in de aarde verzwolgen te zijn. Iedereen vraagt naar hem, en niemand schijnt iets van hem af te weten."

„Zou Wong Li Fu al weten, dat ik bevrijd ben?" zei Mevrouw Forbes. „'t Is nogal gek, hè, dat niemand iets van hem of zijn bende gehoord heeft als ik als gijzelaar moest dienen om mijn man te dwingen."

„Ik denk, dat hij nog meer gewicht aan zijn eisch wil geven door een advertentie morgen in de Times," zei Forbes. „Je moet bedenken, Helena, dat hij ook van plan was Evelyn te ontvoeren."

Mevrouw Forbes glimlachte.

„Wat zouden we in vredesnaam toch wel gedacht hebben als we allebei gebonden waren geworden en met een prop in den mond in dien automobieltje?"

hopelooze bewondering voor Evelyn Forbes dan zoo duidelijk op zijn gezicht te lezen dat zelfs een scherpzinnige vreemde het na één uurtje in hun gezelschap geweest te zijn, al ontdekt had?

„De dochters van millionairs trouwen alleen maar met arme mannen in romans en op het tooneel,” zei hij bitter. „In 't gewone leven, en in Engeland, trouwen ze met titels en goederen.”

„Ik denk, dat Wong Li Fu je nog een handje zal moeten helpen,” was 't geheimzinnige antwoord, en onmiddellijk daarna begon Handyside luchtig een ander onderwerp van gesprek.

Aan Scotland Yard vroegen zij naar Furneaux, en hoorden, dat hij zich niet aan het hoofdkwartier gemeld had sinds vroeg in den middag. Theydon werd toen bij een anderen vertegenwoordiger van de politie toegelaten en gaf hem het getypte briefje; de detective bebofde, dat de inhoud zonder uitstel naar Croydon getelefoneerd zou worden.

Toen het tweetal weer op het Embankment gekomen was, voelde Theydon zich doodmoe, en hij had veel zin om zijn metgezel daar te verlaten. Maar Handyside gaf een goede verklaring van zijn moeheid.

„Hoor eens,” riep hij uit. „Ik weet niet hoe jij vandaag gegeten hebt, maar ik zou niet minder hebben kunnen eten sinds 't ontbijt, als Wong Li Fu met een pistool tegenover me gezeten had. Wat denk je van een flink maal? Ga met me mee naar mijn hotel en ik zal vast een fijn soupertje bij den chef bestellen, voordat wij ons een beetje gaan opfrissen.”

„Lieve deugd, nou weet ik wat me 'scheelt,” was 't verbaasde antwoord. „Ik heb voor mijn lunch en voor 't middagmaal niets gehad dan een kopje thee in Eastbourne.”

„Ik zal wel zoowat vijftien jaar ouder zijn dan jij, en dus wist ik den heelen tijd al wat er aan de hand was. Die menschen in Fortescue Square hadden zooveel te vertellen, dat ze er geen oogenblik aan gedacht hebben ons wat aan te bieden. Ga maar mee. 't Is maar één stapje.”

„Heel graag. Ik ben je ook nog wat geld schuldig, wat ik bijna vergeten had.”

„Waarvoor?”

„Voor de spoorkaartjes, en taxi's en de motorfiets, om mee te beginnen.”

„Neen, hoor,” zei de Amerikaan beslist. „Ik heb den goedkoopsten prettigen dag gehad, waar ik ooit van gedroomd had. Eigenlijk ben ik jou nog een pond schuldig. Wat die halve retour-kaartjes van Eastbourne betreft, ik zou ze voor geen dollar willen verkoopen. Als ik weer thuis ben, Park Avenue, N°. 21.097, Chicago, laat ik die stukjes karton in een lijstje zetten, en als een speciale vriend de reden ervan vraagt, zal ik die hem vertellen, natuurlijk zonder namen te noemen, en als hij dan weggaat, zal hij denken, dat George T. Handyside de grootste leugenaar in den staat Illinois is, wat veel zegt.”

„Wat ik maar niet kan begrijpen,” antwoordde Theydon, „is hoe je onthouden kunt waar je woont. Je moet een merkwaardig geheugen voor cijfers hebben.”

Ze aten lekker en dronken tamelijk veel wijn, en daarna liep Theydon naar de Innesmore Mansions, aan weinig anders op de wereld denkend, dan aan het oogenblik, waarop hij Evelyn Forbes in zijn armen had gehouden, haast in een omhelzing en hij 't bijna, zoo niet geheel, gewaagd had, haar te kussen.

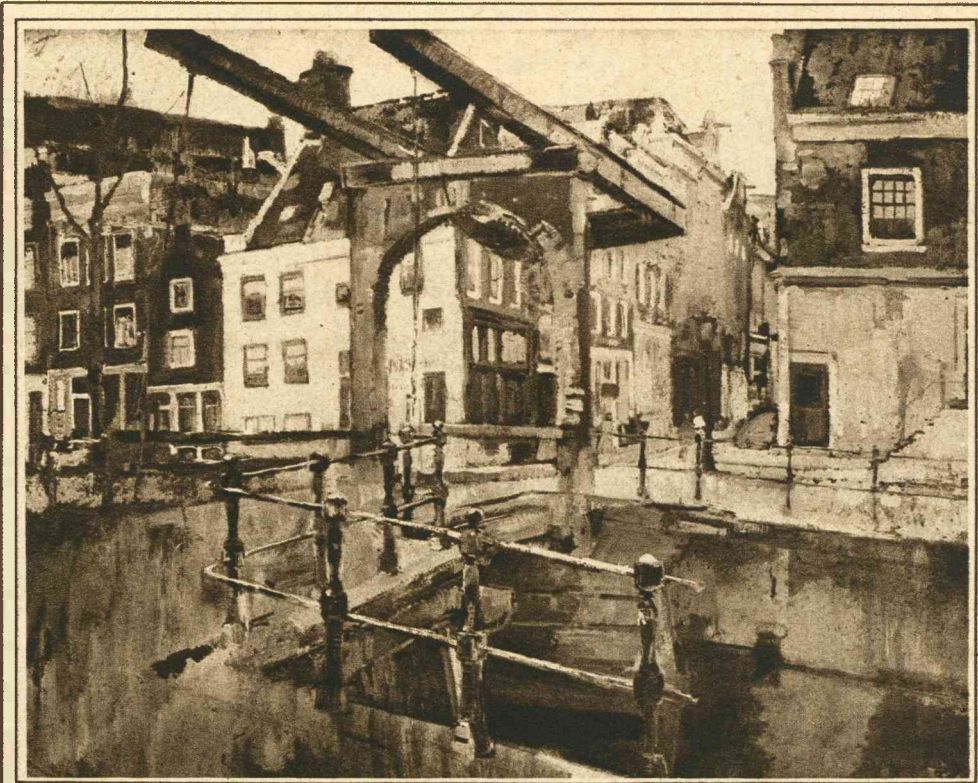
Toen hij de Innesmore Mansions echter naderde, kon hij weer verstandig nadenken. Een van de merkwaardigste feiten van een reeks merkwaardige misdaden was dat de Jonge Mandsjou's alle hulpbronnen der beschaving tot hun beschikking schenen te hebben. Een paar dagen geleden zou hij 't niet gedurfd hebben om in een van zijn verhalen, een vereeniging te beschrijven alleen uit Chinezen samengesteld, die gebruik maakte van automobielen, boodschapploppers, telefoon en telegraaf, om niet te zeggen van de advertentie-kolommen van de dagbladen. Het was afschuwelijk om te bedenken dat een aantal Oosterlingen, wier namen bekend waren, hoe zij zich ook vermomden, 't waagden, de politie van Groot-Brittannië te tarten, om hun wraak te koelen op meer verlichte landgenooten, die hun vaderland wenschten te redden uit de klauwen van een marionetkeizer.

Maar Theydon was thans eenige dagen ouder en een boel wijzer. Hij wist, dat wat hem eerst onwaarschijnlijk toegeschenen had, nu waarheid was gebleken; dat Chineesch fanatisme, tijgerachtig in slimheid en koelbloedigheid, niet alleen de voorschriften van de wet tot spot maakte, maar ook die knappe mannen, wier plicht het was die wet te doen eerbiedigen. Hij moest dus ook voor zijn eigen veiligheid zorgen, en er kwam geen voertuig of voortgang in de buurt, terwijl hij door de

TENTOONSTELLING VAN BELGISCHE KUNST IN DEN ROTTERDAMSCHEN KUNSTKRING.

De belangstelling voor deze tentoonstelling blijkt bijzonder groot te zijn. Er is dan ook een collectie fraai werk bijeengebracht, vol kleur en leven, vol Vlaamsche levensweelde en Waalsche warmte. Prachtig van actie en van licht is b.v. het kindje aan de waschtafel van Fr. v. Holder. Stemmig en atmosferisch is de Ochtend aan de Maas van R. Wijtsman. Van een huivering-gevende somberte zijn de groote etsen van De Bruyckere: zijn symbolische „Weer klepte de dood over Vlaanderenland” en zijn „Tranchée”. Ook de Hollandsche schoonheid heeft de Belgen geïnspireerd. Opsomer werd getroffen door een brok Amsterdam. Em. Vierin heeft een licht-tintelend landschap en een sombere „Grijze Herfstidag”. Zoo zouden we kunnen doorgaan... Memoreeren we nog den stoeren bronzen kop van Gezelle door Lagae en de „Lachende vrouw” van Samuel. In ons kort bestek moeten we hiermee wel volstaan. — Hierboven: J. Lagae, Guido Gezelle (in brons).

Is. Opsomer. „Amsterdam”.

Chr. Samuel. Lachende vrouw (marmer).

rustige straten bij de Innesmore Mansions liep, of hij schonk er al zijn aandacht aan.

Toevallig was dat gedeelte van Londen erg verlaten. De eerste stroom van menschen, die uit de schouwburgen naar huis gingen, was voorbij, de latere, van menschen, die in de restaurants aan 't soupeeren waren, moest nog komen. Behalve de figuur van een politieagent, die zich langzaam voortbewoog, was er geen teken van leven aan den geheelen voorkant van het huis te bekennen.

Toch kwam er een gevoel van verlichting over hem, toen hij den sleutel in het slot van No. 18 omdraaide, en het gekras van een stoel op den keukenvloer hoorde, toen Bates opstond om hem tegemoet te komen.

„Hallo, Bates!” riep hij vermoeid uit, „hier ben ik weer, zooals je ziet! Is er iets nieuws of bijzonders gebeurd, terwijl ik uit was?”

„Mevrouw Paxton — —” begon de knecht, maar hij hield op toen zijn meester plotseling iets uitriep. Theydon had Juffrouw Beale en zijn zuster totaal vergeten.

„Ja,” zei hij. „'t Spijt me dat ik je in de rede ben gevallen. Wat is er met Mevrouw Paxton?”

„Ik heb haar gesproken, mijnheer, zooals U mij opgedragen hadt, en zij heeft beloofd Juffrouw Beale te gaan opzoeken. Zij is zoowat een uur geleden hier geweest — —”

„Wie? Mijn zuster?”

„Ja, mijnheer. Zij was erg verlangend U te spreken. Van wat ik er uit wijs kon worden, geloof ik dat de twee dames de hoofden bij elkaar gestoken hadden, en 't er over eens waren, dat de Chineesche kwestie er leelijk uitzag, en dat U er maar liever buiten moest blijven.”

„Wat voor een Chineesche kwestie, Bates?”

„Wel, mijnheer, Juffrouw Beale heeft 't idee dat Mevrouw Lester door een Chinees vermoord is, en een van de agenten, die hier in de buurt dienst heeft, heeft me eenigen tijd geleden verteld, dat hij niet minder dan drie Chineezers hier zag rondsluipen, verleden Maandag, tegen 't vallen van den avond.”

Theydon haalde diep adem. Als er een praatje in omloop was over „Chineezers” in verband met den moord op No. 17, zouden de couranten er spoedig achter komen. De arrestatie van Len Shi door Furneaux

zou vermeld worden. Mogelijk zou de een of andere correspondent in Eastbourne van de ontvoeringsplannen gehoord hebben en het Oostersche voorkomen van den voornaamsten persoon in het drama beschrijven. In die beschrijving zou de naam van Mevrouw Forbes „doorschemeren”, en door dit alles samen te vatten zouden de Londensche journalisten, met hun oogen als lynxen, een groot gedeelte van de waarheid uitvisschen.

„Dames praten dikwijls onzin over zulke dingen,” zei hij scherp. „Waarom zou een Chinees Mevrouw Lester als slachtoffer kiezen? Ik vind dat we het onderzoek maar rustig aan de politie moesten overlaten. Heb je de avondbladen al gezien? Ik zou wel om een „sixpence” met je willen wedden dat er bij het onderzoek geen woord over Chineezers gerept is.”

„Neen, Mijnheer, dat is waar. Maar Mevrouw Paxton heeft gevraagd, of U haar even wilde opbellen.”

„Waarom?”

„Zij wilde weten, of U veilig thuis was gekomen.”

Theydon lachte.

„Hoe kan ik dat nu doen?” riep hij uit. „Zij is niet aangesloten.”

„Mevrouw heeft een nummer achtergelaten. Als U daar opbelt, wordt de boodschap haar overgebracht.”

Theydon schudde zijn hoofd, maar gehoorzaamde. Een stem aan het andere eind van den telefoondraad antwoordde.

„Wilt U zoo goed zijn aan Mevrouw Paxton te zeggen, dat ik vanmiddag met een Amerikaanschen vriend naar Eastbourne geweest ben, en pas laat in den avond teruggekomen ben?” zei hij.

„Met wien spreek ik?”

„Met Theydon, Mevrouw Paxton's broer.”

„O, ik heb een boodschap voor U. Juffrouw Beale logeert vannacht bij Mevrouw Paxton. Er was een Chinees in haar hotel, en dat vond zij vervelend.”

Theydon beheerschte zich genoeg om te bedanken. Hij had er behoefte aan iets ruws te zeggen.

„God!” mompelde hij, toen hij afgebeld had, „die vrouwen droomen nog van Chineezers.” —

„Hoor eens, Bates,” voegde hij er met nadruk aan toe, „ik hoop dat jij niet naar zulk een onzin zult luisteren. Jij hebt toch zeker geen Chineezers gezien?”

„Neen, mijnheer.”

„Als je er soms een ziet, zeg 't me dan, en ik zal wel gauw uit hem krijgen, wat hij van plan is.”

„Ja, mijnheer.”

(Wordt vervolgd).

Een typisch beeld van het „vrije” verkeer in Rotterdam: links-, inplaats van rechtshouden op de smalle voetpaden der bruggen.

Iets heel gewoons in Rotterdam: een fiets, die van het rijwielpad moet, links moet uithalen voor een sleeper, die links houdt en niet op het rijwielpad rijden mag.

De arm, die aan het beruchte Rotterdamsche verkeer eindelijk leiding geeft.

dammers, inderdaad van het bootwerkers-genre, die u liever van de kleine steentjes loopen, dan één stap opzij te gaan?

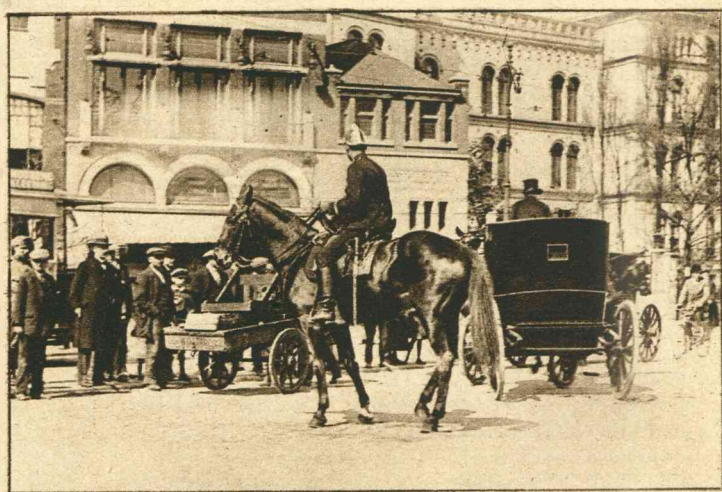
Kent gij dan niet de stoïcijnse sleepers, die doodnuchter een paar honderd meter voor de tram blijven voortsukkelen en dan eens omkijken of zij uitwijken zullen? Die bij voorkeur de rijwielpaden opzoeken en de wielrijders noodzaken opzij te gaan?

Al die dingen gebeuren immers alleen in onze „goede stad” Rotterdam...

En waarachtig, daar is me aan dat alles ineens een eind gekomen.

Geen termijnen waren gesteld, geen data genoemd. Den dag te voren een kort berichtje in de kranten, een schetsteekeningetje en den 7en Mei stond warempel op een piedestal een agent, iets verder een agent te paard, in een kring van borden, en wees den onthutsen overrompelden sleepers, koetsiers, wielrijders, dienstmannen, bakkers, slaggers, telegrambestellers met een majestueus gebaar den weg, dien ze nemen moesten.

En het lukte, ja het lukte. Sommigen schud-

Het begin: Een aapje wordt onverbiddeijk teruggestuurd; onderwijl tracht een handkar door te snappen... zonder succes

Een historische dag voor Rotterdam.

Eindelijk, ein-de-lijk... En toch nog onverwachts... Het onwaarschijnlijke is gebeurd, het stumperige wordt afgeleerd, het provinciale te niet gedaan, het eigenwijze den kop ingedrukt. Amsterdam zal niet meer smolend en geringschattend op de eerste handelsstad kunnen afgeven, den Haag niet met dédain kunnen neerzien op die bootwerkers-stad, waarin men niet weet wat rechts of links is.

Want men is begonnen in Rotterdam den menschen te leeren rechtshouden... er zijn verkeersagenten aangesteld.

Gij lezer, die dat misschien heel gewoon vindt, die wijst op Londen, Parijs, New York, Amsterdam, zelfs den Haag, waar de witte stok al over- en overbekend is, gij hebt geen flauw besef wat dat beteekent voor Rotterdam, voor de stad van de vrije straat en het vrije trottoir. Kent gij de legende niet van den beroemden, of wilt ge beruchten, advocaat, die bij de eerste verordening, jaren her, om rechts te houden op de smalle zijpaden der Maasbrug, opzettelijk links liep en zich liet verbaliseeren. En dat proces, helaas, won, waarmee de zege van de vrije straat, oftewel de janboel in het verkeer, verzekerd was?

Kent gij dan niet de ras-echte Rotter-

Een historische figuur op de Maasbrug: de agent, die de voetgangers er toe krijgt om rechts te houden! Zelfs een motorfietser (zie rechts) moest erop gewezen worden.

den wel protesteerend den dwarsen kop, anderen probeerden toch door te snappen, maar dan was onmiddellijk de agent-te-paard erbij en deed ze, al waren ze er bijna door, de route terug nemen en onverbiddeijk rechtshouden.

En het publiek kwam en stond in stomme bewondering het succes aan te staren.

Zag telkens weer den arm van den agent met den coquetten witten handschoen wijzen, hoorde nu en dan het waarschuwend fluitsignaal, had plezier als een onwillige teruggezonden werd. En onvermoeid ging het onderwijs aan de passanten door.

Streng maar welwillend.

Zelfs uitleg werd gegeven om den menschen het nut en de veiligheid duidelijk te maken...

Toen het dien eersten dag goed gegaan was heeft men ook op de Willemshoogbrug getracht den fatalen geest van den recalcitranten advocaat te bestrijden.

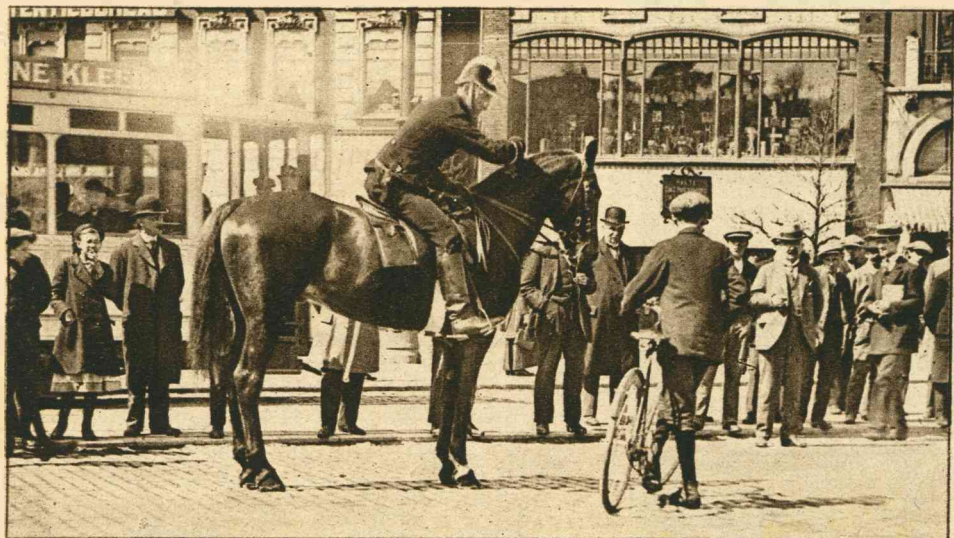
En ook daar had nu de gebiedende witte, wijzende hand succes.

De oprichting van de Handelshoogschool is een grootsch moment geweest; de bouw van 't Stadhuis een fiere beweging; de nieuwe Waalhaven een bewijs van enorme kracht...

Maar het leeren rechtshouden van Rotterdammers is een overwinning, die men evenzeer historische waarde moet toekennen.

7 Mei 1917 was de dag...

V.

Terug...

Borden met opschriften en pijlen plus een agent zullen het verkeer in goede banen leiden.